

Úloha Knihovnického institutu NK ČR směrem k RF

Seminář pro ředitele pověřených knihoven

Michaela Mrázová · Knihovnický institut · Národní knihovna České republiky

Hierarchie systému RF

NK ČR / Knihovnický institut

Celostátní koordinace, metodika, reporting MK

Krajská knihovna

Koordinace RF v kraji, rozdělení dotace, metodická podpora PK

Pověřená knihovna

Výkon RF ve svém regionu na základě smlouvy s KK

Obsluhovaná knihovna

Příjemce služeb RF — obecní a městské knihovny

Co je Knihovnický institut

Knihovnický institut

Studijní
a informační
oddělení

Oddělení
vzdělávání

Referát pro
koordinaci
a analýzu
VKIS

Knihovnický institut

Studijní
a informační
oddělení

Oddělení
vzdělávání

Referát pro
koordinaci
a analýzu
VKIS

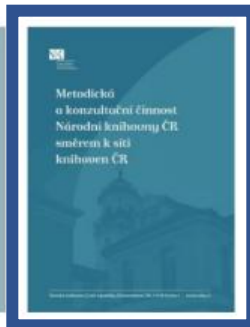
Knihovnický institut NK ČR

KI je...

- Metodické centrum pro celou síť veřejných knihoven v ČR
- Vzdělávací centrum — kurzy, semináře, rekvalifikační kurzy
- Koncepční pracoviště — strategie, standardy, legislativa
- Koordinátor RF na celostátní úrovni
- Partner SDRUK Sekce pro RF a SKIP Sekce pro VK

Pro RF konkrétně...

- Zajišťuje celostátní koordinaci výkonu RF
- Vyhodnocuje výroční zprávy krajských knihoven
- Zpracovává celkovou zprávu o RF a zasílá ji MK a krajům
- Vydává metodická doporučení a standardy
- Provozuje ipk.nkp.cz

Pověřená knihovna je základní knihovna zapsaná v evidenci Ministerstva kultury, která na základě smlouvy uzavřené s krajskou knihovnou plní regionální funkce v rozsahu a na území smlouvou vymezeném.

Pověřená knihovna

Spolupráce v praxi

Od KI dostanete

- Metodická doporučení a standardy
- Vzdělávání — kurzy, workshopy, stáže
- Přístup k ipk.nkp.cz — metodický rozcestník
- Výroční zprávy a statistická data RF
- Podporu při implementaci různých služeb
- Partnera pro složité situace v terénu

Co čekáme od vás

- Výroční zprávu RF v termínu 😊
- Statistický výkaz výkonu a financování RF
- Aktivní účast na poradách a seminářích
- Zpětnou vazbu z terénu — co (ne)funguje
- Sdílení dobré praxe s kolegy v síti
- Komunikaci se zřizovateli o hodnotě RF

Aktuální výzvy systému RF

Výzvy, které musíme pojmenovat

1 **Financování: krajská mozaika**

Dotace RF plynou z krajských rozpočtů — bez závazného státního standardu. Výsledkem jsou výrazné rozdíly mezi kraji v objemu i způsobu rozdělení prostředků.

2 **Viditelnost hodnoty RF**

Zřizovatelé (obce, kraje) často nevidí konkrétní přínos RF. Úkolem ředitele PK je tuto hodnotu aktivně komunikovat čísly i příběhy.

3 **Personální kapacity v terénu**

Neprofesionální a malé knihovny bojují s nedostatkem personálu. Metodik PK je pro ně mnohdy jediným odborným kontaktem — a tato role roste.

4 **Digitalizace a nové technologie**

Zavádění AKS, e-slужeb a digitálních nástrojů klade nové nároky na metodickou podporu. Tempo změn předbíhá kapacity.

Financování regionálních funkcí

* Praha nezahrnuta — specifický model bez krajské knihovny v klasickém pojetí RF

Spolupráce a sdílení dobré praxe

Kde a jak spolupracujeme

Celostátní seminář RF

Každé 2 roky (liché roky) — SDRUK
Sekce RF + KI
Pro metodiky a ředitele KK a PK

Workshop pro metodiky PK

Každoročně — SKIP Sekce
veřejných knihoven
Městské knihovny po celé ČR

Porady krajských metodiků

Pořádá KI + SDRUK Sekce pro RF
Výjezdní porady, sdílení dat
a metodiky

ipk.nkp.cz

Metodický rozcestník — standardy,
legislativa,
formuláře, výroční zprávy, vzdělávání

Diskuzní konference

Online diskuze pro knihovny —
rychlá výměna informací a
zkušeností

**Ale také každý den prostřednictvím mailů, telefonů,
sociálních sítí, ...**

Jak posilovat systém RF

Komunikujte hodnotu RF svým zřizovatelům

Nepředpokládejte, že obec ví, co za dotaci dostává. Ukažte konkrétní čísla: počet návštěv, výpůjčky, vzdělávací akce.

Sdílejte praxi — nejen chyby, i úspěchy

Sít' PK je kolektivní inteligence. Co funguje u vás, může zachránit kolegu o kraj dál. KI je přirozeným kanálem.

Zapojte se do tvorby standardů

KI připravuje metodická doporučení — vaše zkušenost z terénu je nenahraditelná. Hlaste se na porady, reagujte na konzultace.

Investujte do vzdělávání svého metodika

Metodik PK je klíčový hráč — jeho kompetence přímo ovlivňují kvalitu podpory desítek obsluhovaných knihoven.

Knihovnický institut 2026

- 2 celostátní průzkumy RF
- Koordinace plnění současné Koncepce rozvoje knihoven a podíl na přípravě nové Koncepce
- Ladění spolupráce s knihovnickými spolky, zejm. v oblasti vzdělávání metodiků
- Popularizace centrálních služeb – spolupráce s MZK nebo ONDS NK
- Nový web IPK
- Spolupráce s externími partnery → VŠE, Ostravská univerzita, Microsoft

KI je váš partner.

Regionální funkce fungují dobře tam, kde je spolupráce živá na všech třech úrovních — národní, krajské i místní.

ipk.nkp.cz · Knihovnický institut NK ČR · Michaela.Mrazova@nkp.cz